

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 10. Vtrum infantes Iudæorum vel aliorum Infidelium inuitis parentibus
sint baptizandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Tertia Ratio est; Si infans posset saluari illa Caietani benedictione, sequeretur esse plura Sacramenta quam septem; nam illa externa benedictio esset verè Sacramentum.

21
Obiectio
Caluini
soluitur.

Sed Obijcitur ex Caluino. 1. ad Corint. 7. Apostolus ait, *Filios*, qui nascuntur ex coniugio infidelis & fidelis, esse sanctos: ergo possunt saluari sine baptismo.

Quomodo
filij infide-
lis cum fi-
deli sint
sancti apud
Apostolum.

Respondeo, Horum coniugum filios dicit sanctos, quia quando consentit infidelis habitare cū fidei, sine iniuria Christi permittit etiā suas proles Deo consecrari, per baptismum sanctificari, & Christianè educari. Hortatur enim ibi Apostolus coniuges fideles, vt ne discedant à coniugibus infidelibus, si ipsi sine iniuria Christi velint cum fidelibus permanere. Rationem adfert, *Quia* inquit *sanctificatur coniux infidelis per fidelem*, id est, conuertitur ad fidē, vel certò sensim disponitur ad eam: vnde sequitur, vt filij quoque sancti sint; id est, vt fiant Christiani per baptismum, & Christianè instituantur. Quòd si fidelis discederet ab infideli, nec infidelis sanctificaretur per fidelem, nec filij sancti essent, sed immundi; nam sequerentur patrem infidelem. Ita exponit Tertullianus lib. 2. ad Vxorē; cuius expositionem approbat Hieronymus epist. 153. ad Paulinum. Augustinus lib. 2. de Peccatorum meritis cap. 26. & lib. 3. cap. 12.

22
Obiectio
Caietani
soluitur.

Secundò Obijcitur ex Caietano: Alienum videtur à diuina pietate, vt tot infantes sine remedio relinquuntur, cū infiniti tum in vtero, tum in laboribus partus, antequam baptismus adhiberi possit, moriantur.

An Deus
reliquet
infantes
sine suffi-
cienti re-
medio.

Respondeo ex D. Augustino lib. de Bono perseverantiæ cap. 12. & Prospero lib. 2. de Vocatione gentium cap. 23. Dei iudicia esse occulta, cur tot paruulos sinat perire: nihilominus tamen esse iustissima, cū posset omnes propter peccatum originale relinquere sine remedio. Adde: Deum nō reliquisse infantes sine sufficienti remedio ex parte sua; sic vt etiam in ipsis locum habeat illud Apostoli 1. ad Timoth. 2. v. 4. *Qui vult omnes homines saluos fieri*; vt docet Prosper loco citato. Instituit enim Baptismum pro omnibus, nemine excepto. Quòd autem his vel illis, ob aliquas causas extrinsecas, non possit humano more baptismus applicari, non est Deo imputandum; non enim ipse sic ordinat, & disponit illas causas vt baptismus non applicetur; sed permittit res agi suis motibus: in qua permissione & suavis prouidentia moderatio, quæ vim rebus non infert, & iudicium in penā peccati originalis cernitur: de quo plura in 1. parte. Cur autem hunc infantem ita faciat concipi & nasci, sicuti videt iuxta communem prouidentia cursum fore, vt ei applicetur baptismus; alium non ita; inscrutabile est Dei iudiciū. Similiter cur aliorum natiuitatem communis prouidentia ordini relinquat, aliorum verò singulari quadā prouidentia dirigat, inscrutabile est.

Iudicia
Dei, qui tā
multos in-
fantes sine
perire, ius-
ta; sed in-
scrutabilia.

D V B I V M II.

*Quando parentes tenentur suos liberos
Baptizare?*

23
Quorū ritus
obligat
tur paren-

Respondeo & Dico Primò, Tenentur in periculo mortis illorum. Idque partim lege Charitatis, seu Misericordia. Partim ex officio paterno quo tenentur rectè instituire, & saluti

necessaria curare. Partim lege Baptismi; quia non solum sibi baptismum, sed etiam filijs curare debent: Sicut olim lege circumcisionis tenebantur paruulos circumcidere. Et ratio est, quia iure natura infans non censetur habere aliam voluntatē quàm paternam, ac proinde per illam obligatur ad baptismum, maximè quando illi ad salutem est necessarius.

res liberos
suos bap-
tizare in pe-
riculo
mortis.

Dico Secundò, Extra periculum iure diuino pater non videtur teneri baptizare paruulum in infantia; sed posset differre vsque ad etatem adultam. Ratio est, Quia ius diuinum non determinauit vllum tempus pro infantibus; & ex natura rei non est obligatio ad tempus infantie extra periculum mortis; quia in infantia non potest Christianas actiones obire. Vnde etiam Ecclesia non videtur iure diuino obligari, vt infantes baptizet extra periculum. Est tamen traditio Apostolica admodum salutaris omnes parentes obligans.

Extra peri-
culum, non
iure diu-
no, sed a
postolica
traditione
infantes
baptizandi.

ARTICVLVS X.

*Vtrum infantes Iudaorū, vel alio-
rum Infidelium, inuitis paren-
tibus sint baptizandi?*

Q Vidam existimant id posse fieri auctoritate Principum, modò suppetat aliqua ratio illos postea religiosè educandi: & illi infideles saltem iure politico sint Christiano Principi subiecti. Ita Scotus dist. 4. qu. 9. vbi etiam dicit bonum fore, si omnes Infideles cogantur ad fidem. Idem sentit Gabriel eadem dist. qu. 2. ar. 3. dubio 5. & Eckius homil. 2. de Baptismo. Sed contrarium est tenendum: pro quo,

24
Putat Sco-
tus id fieri
posse.

Dico Primò, Non licet baptizare infantes Infidelium inuitis eorum parentibus, quorum potestati subsumunt, si illi non sint mancipia Christianorum. Nisi forte infantes sint in extrema necessitate, & sine vi & scandalo id fieri posset. Est ferè communis D. Thomæ hoc loco, & Caiet. Durandi dist. 4. qu. 6. & hoc tempore est communis.

Verius
negatur.

Prior pars Probatur Primò: Quia si inuitis parentibus baptizentur, vel reddendi sunt parentibus, & sic est apertum periculum profanationis baptismi, nam instituentur in infidelitate, & sacrilegis ritibus polluentur: vel nō sunt reddendi; & sic fiet aperte iniuria parentibus, ad quos iure natura pertinet eorū educatio. Quod patet, Quia hoc est spoliare eos patria potestate, & re sua: nam infantes, quamdiu sunt sub cura parentum, sunt veluti res & bona ipsorum, ac proinde non magis possunt auferri, quàm alia res, quæ ipsorum dominio subsunt. Hoc est præcipuum fundamentum huius sententia. Nam cui baptismus potest dari, in eo etiam potest & debet defendi à praua institutione & violatione per impios ritus: sed hoc fieri nequit, nisi infans patri eripiatur, & non restituitur; quod est contra iustitiam. Confirmatur, Quia non potest eripi in penam, vel ad innocentis defensionem, vel ob alium titulum qui hic interueniat; vt patebit ex solutine argumentorum.

Probatur Secundò, Quia idcirco Christianorum filij possunt inuitis parentibus baptizari, quia Ecclesia ius habet in parentes: ergo cū non habeat ius in Infideles, non potest illis inuitis eorū infantes

infantes baptizare. Confirmatur, quia quod Ecclesia haecenus nunquam tentavit, imò vetuit fieri, credibile est eam ad id ius non habere: atqui haecenus non tentavit, & vetuit fieri: ergo.

Altera pars Probat: Quia quando infanti imminet periculum mortis, non est metuendum, ne baptismus per pravam institutionem temeretur; neque est necesse parenti prolem adimere, sed satis est baptismum conferre: quod leui negotio fieri potest absque parentis iniuria. Nec refert, quod parens id fortè iniquè ferat: quia nihil contra ius eius agitur. Cauendum tamen, vt absque scandalo id fiat, & etiam ne vis inferatur parenti.

Cave scandalum.

Dices, iste infans est in extrema necessitate spiritali: ergo possum illi succurrere etiam vi illata parenti.

Respondeo Negando Consequentiam: Quia parens posset se tueri; nò enim ratione ostendi potest infantem esse in periculo damnationis; & sic daretur bellù vtriusque iustum, quod seposita ignorantia iuris cuiusque fieri nequit.

Si Tutores sine iniuria.

Aduerte, quod de parentibus dictum est, idem sentiendum de tutoribus, qui succedunt in locum parentum, & eandem potestatem habent circa proles gubernationem; nisi fortassis Princeps ob aliquas causas politicas posset eos mutare.

26

Sed contra. Obijcitur Primò, Si parens nolit suam prolem baptizari, abutitur patriâ potestate & iure naturali: ergo potest ea priuari: hæc enim est iusta pœna, vt quo quis abutitur, eo priuetur: vel certè poterit cogi, vt rectè vtatur.

Soluantur obiectio- nes.

Respondeo Negando Consequentiam, Quia nò abutitur contra debitum iustitiæ politice ordinem, sed contra legem Fidei, Religionis & Pietatis supernaturalis: vnde ob talem abusum non potest priuari iure naturali, quod habet. Sicut nec cogi potest, vt ipse credat, aut baptizetur, aut aliquid aliud propriù religionis Christianæ admittat. Confirmatur, Quia nec per potestatem Ecclesiasticam, cui non subest; nec per politicam cogi potest, cum potestas politica non se extendat, nisi ad ea, quæ ratio nobis dicit ad finem politicum conuenire, hæc enim potestas immediatè est ab hominibus per dictamen rationis naturalis: Infante autem esse baptizandum, est supra rationem: ergo &c.

Obijcitur Secundò, Parens facit paruulo grauem iniuriam, præsertim si in periculo mortis nolit permittere eius baptismum: ergo tunc poterit vi compelli, vt permittat.

Respondeo Negando Consequentiam; Quia illa iniuria non est contra legem naturæ; nec contra finem politicum; ac proinde non potest prohiberi aut vindicari per Principem: nam intra limites legum politicarum non censetur iniuria.

Obijcitur Tertio, Si pater vellet prolem suam corporaliter occidere, posset vi eripi: ergo multò magis si spiritaliter, nolens illam baptizari.

Respondeo non sequi. Patet in simili: Si enim te velles occidere, posset vi impediri: non tamen si velles peccare, v.g. inebriari; quod tamè est occidere se spiritaliter. Ratio est; Quia Deus fecit nos dominos vitæ spiritalis, ita vt sola voluntate possit conseruari vel profundi; non autem vitæ corporalis. Vnde cum infantes secundum vitam spiritualem sint sub parentum dominio, quorum voluntate placuit Deo illis prospicere, nò possunt parentibus eripi vt donentur vitæ spiritali. Aliâ solutionem vide apud D. Thomam ad 1.

Deus fecit hominem dominum vitæ suæ spiritalis, non item corporalis.

Obijcitur Quarto, Si parens institueret suos pueros latrociniis, veneficio, vel similibus malis artibus, posset vi cogi vt abstineat, & filij eripi: ergo similiter, si nolit baptizari.

Respondeo Negando Consequentiam: Quia possunt cogi infideles ad ius naturæ, Vt v. g. ne immolent idolis, si Christiano Principi subint; nò tamen ad ius supernaturale.

Obijcitur Quintò, Magis oportet Deo obedire, quàm hominibus: atqui Deus iubet omnes baptizari: ergo etiam si homo repugnet, non est curandum. Confirmatur Primò, Quando enim sunt duo subordinati domini, & contraria præcipiunt, tenemur potius obedire superiori, quàm inferiori. Confirmatur Secundò, Quia infantes magis sunt Dei, quàm parentum: ergo potius Deo sunt restituendi per baptismum, quàm parentum arbitrio relinquendi.

Respondeo; Non solum Deus iubet omnes baptizari, sed etiam vt nemini iniuria inferatur: quando autem parentes repugnant, iniuriam eis facimus, si infantes ab illis vi abstrahimus. Ad primam Confirmationem: Non sunt hic duo subordinati domini contraria iubentes; sed vnus dominus, qui mandat omnes baptizari, saluo tamen iure naturali, nempe vt nullum cogamus, nullum vim inferamus. Omnia enim præcepta supernaturalia sic à Deo sunt lata, vt non nisi salua naturæ lege velint ea seruari. Gratia enim naturam supponit & perficit, non destruit.

Præcepta supernaturalia, solum seruanda salua naturæ lege.

Dico Secundò, Si alter parentum consentiat, potest infans etiam altero inuito baptizari. Probat, quia Capitulo Ex literis. de Conuersione coniugatorum, statuitur, vt, si pater fidem amplectatur vxore manente infideli, filij baptizentur: & 28. qu. 1. Can. Iudæi. ex Concilio Tolitano IV. statuitur, vt etiam inuito patre Iudæo filij baptizentur, si mater Christiana fuerit. Ratio est; Quia cum vterque parens ferè equale ius habeat in filiam, & non possit vtrique concedi, donandus est in fauorem fidei & prolis, parenti fideli.

27. Si alter parentum consentiat, baptizantur infantes.

Hic adde: Si patre mortuo in infidelitate, auus conuerteretur, vel antè esset conuersus, posset voluntate aui proles baptizari, quamuis mater in infidelitate persisteret. Ratio est: Quia mortuo patre, auus tanquam pater curam nepotù habet; & iure ciuili patriam accipit potestatem. Ita ante annos viginti iussu Gregorij XIII. Romæ fuit iudicatum & factum.

Item si auus consentiat inuita matre.

Dico Tertio, Si isti infideles sint mancipia Christianorum, possunt eorum infantes ipsis inuitis baptizari. Ita Durandus dist. 4. qu. 6. Sotus in hunc locum, & multi alij. Et colligitur ex 1. Machabæorum cap. 2: vbi Mathathias, cum occidisset missos ab Antiocho, curauit circumcidi omnes pueros, quos inuenerunt in finibus Israël, inter quos haud dubiè erant multi filij infidelium, quos iure belli sibi subiecerat. Et quamuis horum parentes fortè non essent mancipia Iudæorum, ipsi tamen paruuli erant mancipia, vnde poterant baptizari. Ratio est, quia dominus habet ius circumcidi sua mancipia, & separandi à suis prolibus, etiam hac intentione vt proles baptizet, quamuis Cajetanus & Sotus id negent. Nam mancipia sunt res & bona domini, sicut iumenta; ac proinde quouis honesto sine possunt distrahi: ergo poterit tunc statuere de prolibus prout ei plaquerit.

28. Item si parentes sint mancipia Christianorum.

Domini potestas maior, quam patris.

placuerit. Confirmatur, Quia patria potestas non minus est in domino, quam in parente: nam dominium includit absolutum ius gubernandi feruū, non minus quam includat potestas patria, sed potius maius, cum pro arbitrio possit eum vendere, quod non potest parens: ergo potest circa illum, quidquid potest parens & amplius.

Si infans nequeas ab inuito parente separare, ne baptizes.

Hic tamen Aduerte Primò, Si nolis, aut nequeas paruulum à parente separare, ob quod panè certum sit ipsum in infidelitate educandum, aut cæremonijs impijs contaminandum, non potes ipsum baptizare, excepto necessitatis casu. Ratio est, Quia id esset contra sanctitatem Sacramenti, & dignitatem religionis Christianæ; & esset periculum apostasiæ. Vnde Doctores iubent prius separari, quam baptizetur. Idem dicendum videtur de filijs hæreticorum: nempe non esse baptizandos, si non suppetat ratio cauendi, ne à parente peruertantur. Quamuis hoc in praxi nõ feruetur, fortasse quia spes est illos à Catholicis rectè esse instituendos, & quia maiora incommoda timentur.

Quid facies de Plagio sublati.

Aduerte Secundò, Eos qui furtim aut plagio ablati sunt ex terris infidelium, si possint restitui suis parentibus, sunt illis omnino restituendi absque baptismo. Quòd si non possint restitui, debent baptizari, & Christianè educari: nam tunc Princeps seu Respublica succedit in ius paternum.

29 Puer accingens vsum rationis, potest baptizari inuitis parentibus.

Dico Quartò, Cū puer attingit vsum rationis, sic vt videatur posse peccare, potest baptizari, si velit, etiam inuitis parentibus. Ratio est, quia in ijs, que pertinent ad ius naturale & diuinū, non est subiectus parentibus: & simulatque vtitur ratione, incumbit ei cura suæ salutis.

DVBIVM.

Vtrum cõsensus sit verus baptismus, qui infans infidelium confertur inuitis eorum parentibus?

30 Durandus alijque negant.

Durandus dist. 4. qu. 7. Paludanus eadem dist. & Catherinus Opusculo de paruulis Iudæorum recipiendis, existimant huiusmodi baptismum esse irritum. Ratio est; Quia baptismus requirit voluntatem baptizati: at paruulorum nulla est voluntas, nisi parentum, qui renitentur: ergo &c.

Sed contraria sententia est ferè communis Doctorum, scilicet esse verum baptismum.

Probatur Primò, Quia sicut nec requiritur fides parentum ad veritatem baptismi, ita nec voluntas.

Veritas affirmatur.

Probatur Secundò, Quia vt Durandus, & alij fatentur, in filijs apostatarum est ratum Baptisma, etiam inuitis parentibus: similiter in filijs mancipiorum. At si voluntas parentum requireretur ad substantiam baptismi, in omni euentu esset necessaria.

Probatur Tertiò, Si infans inuito parente afficeretur morte propter Christum, esset verus martyr, quamuis in adulto voluntas requiratur: ergo. Vide D. August. epist. 23. & Bernardum epist. 77.

Probatur Quartò, Peccatū Originale sine omni consensu contrahitur: ergo & sine consensu expiari potest. Ratio est, Quia tales infantes, etfi, vt iure censeantur baptizati, non habeant aliam voluntatem quam parentum; tamen vt absolute sint baptizati, non requiritur vlla externa voluntas: quia baptismus agit per modum causæ naturalis, cui sufficit non inuenire obicem in subiecto cui applicatur, licet in applicatione interueniat iniuria.

ARTICVLVS XI.

Vtrum in Maternis uteris possint baptizari?

Respondetur, Non posse; quia non possunt aqua attingi.

Adde tamè, si infans in utero positus possit aliquo instrumento per obstetricem aspergi, censeatur verè baptizatus, vt notat Fraciscus Victoria qu. 32. Dices; Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, hic Dominus insinuat puerum debere primò nasci: quia, vt D. Augustinus ait epist. 57. Nemo renascitur, nisi iam natus. Respondeo; Non requiritur absolute, vt antea sit natus per egressionem ex utero, sed sufficit vt sit natus per egressionem ex nihilo in rerum naturam. Et confirmatur, quia si puer excinderetur, nõ diceretur nasci; tamen deberet omnino baptizari.

Notandum hinc Primò, Matrem non esse scindendam, vt infans possit baptizari, nisi sit mortua, vel ob sua crimina à iudice ad hoc condemnatur: quia non sunt facienda mala, vt eueniant bona. Vnde leges ciuiles iubent supplicium matris differri vsque ad partum; vt patet Lege Prægnantem. Digestis de pœnis.

Notandum Secundò, Remedium, quod hic ponit Caictanus, esse vanum; de quo supra diximus art. 9. dub. 1. Duo dumtaxat sunt modi, quibus infans in utero possit saluari. Primus, Si afficiatur martyrio; ad quod non sufficit matrem occidi propter Christum, sed requiritur, vt etiam infantem in odium Christi occidere velint, quod fiet, si animaduertant illam esse prægnantem. Secundus, Si diuino miraculo in utero sanctificetur, vt Ioannes Baptista. Nunquam tamen existimandum est, id fieri sine notis externis, quibus id possit deprehendi.

ARTICVLVS XII.

Vtrum furiosi & amentes debeant baptizari?

Vide D. Thomam. Solùm notandum est in ijs, qui à natiuitate amentes fuerunt, non esse sanam mentem expectandam, sed statim possunt baptizari. Ratio est; Quia sunt instar infantum. Secus est, si vsus rationis interuallum habuerint: tunc enim non possunt baptizari in amentia, nisi antea eius voluntatem ostenderint.

QVÆ.